

Brüsszel, 2023.2.27.
COM(2023) 98 final

2023/0049 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**az (EU) 2019/1009 rendeletnek az uniós terméskövelő anyagok digitális címkézése
tekintetében történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2023) 99 final} - {SWD(2023) 48 final} - {SWD(2023) 49 final} -
{SWD(2023) 50 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Parlament és a Tanács 2019-ben fogadta el az uniós termésnövelő anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2019/1009 rendeletet¹. A rendelet a 2003/2003/EK rendeletben² megállapított, az EK-műtrágyákra vonatkozó harmonizációs szabályok helyébe lép.

Az (EU) 2019/1009 rendelet sokkal szélesebb körű címkézési követelményeket vezetett be, mint a 2003/2003/EK rendelet. Ez az új társadalmi igényeket és aggályokat tükrözte, valamint azt, hogy az új szabályok drasztikusan megnyitották az uniós piacot az innovatív és ismeretlen – és ebből adódóan alaposabb felhasználói tájékoztatást igénylő – termékek előtt. A túl sok információt tartalmazó címkék azonban két problémát okoznak: az érdeklődők számára nehezen olvashatók, a gazdasági szereplők számára pedig nehezen kezelhetők. A címkén feltüntetett részletes információk megnehezítik az alapvető információk azonosítását, és bizonyos esetekben gyakori frissítésre szorulnak, ami növeli a címkézési költségeket.

E javaslat és az (EU) 2019/1009 rendelet általános célkitűzései – nevezetesen az emberi egészség és a környezet magas szintű védelme, valamint a belső piac megfelelő működésének biztosítása – megegyeznek. A két azonosított problémára válaszul e javaslat két konkrét célt tűz ki: az olvashatóbb, illetve a gazdasági szereplők szempontjából kezelhetőbb címkék alkalmazását.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

A termésnövelő anyagok az élelmiszerlánc részét képezik, és a mezőgazdasági termékek árának jelentős részét teszik ki. Az energiaárakról szóló 2021. évi közleményben³ a Bizottság elismerte, hogy az energiaárak 2021 őszétől bekövetkezett drámai emelkedése nyomán az energiaigényes műtrágyaipar is gazdasági nehézségekkel szembesül. Amint azt az élelmiszerbiztonságról szóló 2022. évi közlemény⁴ kifejti, Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja tovább súlyosbította az ágazat gazdasági nehézségeit.

A jelenlegi nehéz politikai és gazdasági helyzetben célszerűnek tűnik egyrészt felgyorsítani a termésnövelő anyagok hatékonyabb felhasználását ösztönző, már meglévő tendenciát, másrészt észszerűsíteni a termésnövelő anyagok forgalomba hozatalával kapcsolatos költségeket. Ez a javaslat támogatja a termésnövelő anyagokra vonatkozó szakpolitika terén jelentkező mindkét tendenciát.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1009 rendelete (2019. június 5.) az uniós termésnövelő anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, az 1069/2009/EK és az 1107/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2003/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2019.6.25., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2003/2003/EK rendelete (2003. október 13.) a műtrágyákról (HL L 304., 2003.11.21., 1. o.).

³ A Bizottság 2021. október 13-i közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára, COM(2021) 660.

⁴ A Bizottság 2022. március 23-i közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az élelmiszerbiztonság garantálása és az élelmiszerrendszerek rezilienciájának megerősítése, COM(2022) 133.

Ami az első kérdést illeti, a hatékonyabb műtrágyahasználat fontos eleme „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiának⁵, amely 50 %-os célértéket irányoz elő a tápanyagvesztés csökkentése tekintetében, és amelynek célja, hogy 2030-ig 20 %-kal csökkentse a műtrágyahasználatot. A műtrágyákról szóló 2022. évi közlemény⁶ is hangsúlyozza, hogy növelni kell a műtrágya-felhasználás hatékonyságát. E folyamatban alapvető tényező a digitális eszközök használata, ami többek között a különböző országok bruttó tápanyagmértékre vonatkozó alapértékei és célértékei nyomon követésében, továbbá a regionális szintű adatok gyűjtésében is segíthet. Emellett a digitális címkék használatának köszönhetően javítható a termékek tulajdonságaival kapcsolatos kommunikáció, és a szóban forgó tulajdonságok alapján optimalizálhatóak a hatékony felhasználásra vonatkozó iránymutatások is, ami hozzájárul a használati utasítások jobb kommunikációjához és a túltrágyázás elkerüléséhez.

Ami a második kérdést illeti, a címkék önkéntes digitalizálására vonatkozó szabályok meghatározása közép- és hosszú távon költségcsökkenést fog eredményezni a gazdasági szereplők számára. A szükségtelen költségek elkerülése és a csomagolási hulladék csökkentése révén e gyakorlat tovább fogja egyszerűsíteni a címkézési folyamatot. Ez a mostani, kihívásokkal teli időszakban optimalizálni fogja a műtrágyák uniós piacra jutásának feltételeit.

Ez a javaslat beépül a mezőgazdasági ágazat szélesebb körű digitalizációs folyamatába, amely prioritást jelent a legtöbb olyan tagállam számára, amely 2019. április 9-én aláírta az európai mezőgazdaság és vidéki területek intelligens és fenntartható digitális jövőjéről szóló nyilatkozatot⁷.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A zöld megállapodásban⁸ a Bizottság bejelentette, hogy foglalkozni kíván a zöld és digitális átállás jelentette kettős kihívással. Mindezt rövidesen követte a Covid19-világjárvány, amely társadalmunkban és gazdaságunkban radikálisan megváltoztatta a digitalizáció szerepét és megítélését, és felgyorsította annak ütemét.

A digitális iránytűről szóló 2021. évi közlemény⁹ egyértelműen felvázolja a digitális évtized sikerét megalapozó közös jövőképet és intézkedéseket. Bevezeti az „alapértelmezésben digitális” elvet, és felvázolja a társadalom széles körű digitalizációjához szükséges további teendőket.

⁵ A Bizottság 2020. május 20-i közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért (COM(2020) 381 final).

⁶ A Bizottság 2022. november 9-i közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A műtrágyák rendelkezésre állásának és megfizethetőségének biztosítása (COM(2022) 590).

⁷ Nyilatkozat: az európai mezőgazdaság és vidéki területek intelligens és fenntartható digitális jövője (smartagrihubs.eu)

⁸ A Bizottság 2019. december 11-i közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás (COM(2019) 640 final).

⁹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja, 2021. március 9., COM(2021) 118.

Általános tendencia figyelhető meg a címkék és a termékeket kísérő dokumentumok digitalizálása terén. Szabályok vannak érvényben az építési termékek¹⁰ és az orvostechikai eszközök¹¹ tekintetében, és előkészület alatt állnak az elemekre¹², a mosó- és tisztítószerekre¹³, a kozmetikumokra¹⁴ és a veszélyes vegyi anyagokra¹⁵ vonatkozó szabályok.

A fenntartható termékek környezettudatos tervezéséről szóló rendeletre irányuló javaslat¹⁶ célja a digitális termékűtlelevél (DPP) létrehozása. A Bizottság javaslata értelmében az űtlelevél révén kötelezővé válna az összes szabályozott termékre, köztük a termésmenővelő anyagokra vonatkozó információk közzétételére a digitális módszerek használata. Ezek az információk azonban nem fedik le a címkézési követelményeket. Ezért ez a javaslat kiegészíti a termékekre vonatkozó egyéb információk digitalizálására korábban javasolt intézkedéseket.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat jogalapja megegyezik az (EU) 2019/1009 rendelet jogalapjával: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke a tagállamok azon rendelkezéseinek közelítéséről, amelyek tárgya a belső piac megteremtése és működése. Bár a Bizottság felhatalmazással rendelkezik az (EU) 2019/1009 rendelet mellékleteinek módosítására, az elfogadás folyamatának megkönnyítése érdekében e javaslat a szóban forgó kezdeményezésben javasolt valamennyi módosítást tartalmazza, mivel azok kapcsolódnak egymáshoz.

• Szubszidiaritás

Az uniós termésmenővelő anyagok túl sok információt tartalmazó címkéinek tulajdonítható problémák erőteljes határokon átnyúló dimenzióval rendelkeznek. A 2003/2003/EK rendelet hatálya alá tartozó szervesetlen műtrágyákat mindössze néhány uniós tagállamban¹⁷ állítják elő, ám EU-szerte értékesítik. Az (EU) 2019/1009 rendelet célja egyrészt az, hogy hatálya változatlanul kiterjedjen e termékekre, másrészt a rendelet hatályának olyan új termékekre való kiterjesztése, amelyekre még nem vonatkoznak harmonizációs szabályok, ezáltal növelve a bennük rejlő potenciált az uniós piacon.

Az (EU) 2019/1009 rendelet III. mellékletében meghatározott címkézési követelményeknek megfelelő kimerítő információkat fel kell tüntetni a termékek fizikai címkéjén. Az említett mellékletben előírt információk egy része gyakran módosul, és ugyanezen rendelettel összhangban bizonyos termékek címkéi már azt megelőzően változtatásra szorulnak, hogy

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 305/2011/EU rendelete (2011. március 9.) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 88., 2011.4.4., 5. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/745 rendelete (2017. április 5.) az orvostechikai eszközökről, a 2001/83/EK irányelv, a 178/2002/EK rendelet és az 1223/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 90/385/EGK és a 93/42/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 117., 2017.5.5., 1. o.).

¹² Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az elemekről és a hulladékelemekről, a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, COM (2020) 798.

¹³ [Mosó- és tisztítószerek – az uniós szabályok egyszerűsítése és aktualizálása \(europa.eu\)](#)

¹⁴ [A vegyi anyagokra vonatkozó uniós fenntarthatósági stratégia – A kozmetikai termékekről szóló rendelet \(felülvizsgálat\) \(europa.eu\)](#)

¹⁵ [Vegyi anyagok – egyszerűsített címkézési előírások és a címkék digitalizálása \(europa.eu\)](#)

¹⁶ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kerete létrehozásáról és a 2009/125/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, COM (2022) 142, 2022.3.30.

¹⁷ Lásd a 26. lábjegyzetet.

eljutnának a végfelhasználókhoz (például a termésmnövelő anyagkeverék címkéjén fel kell tüntetni a keverékben összetevőként jelen lévő uniós termésmnövelő anyagokra vonatkozó, a végső keverék viszonylatában kifejezett összes lényeges információt; tehát mielőtt a keverék a végfelhasználóhoz kerül, mind a keverékben összetevőként jelen lévő uniós termésmnövelő anyagok, mind maga a keverék rendelkezik fizikai címkével). A rendelet közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Emellett a tagállamok nem akadályozhatják az uniós termésmnövelő anyagok szabad mozgását a címkézésükre való hivatkozással. Ezért a tagállamok nem fogadhatnak el nemzeti intézkedéseket a könnyebben olvasható fizikai címkék, illetve a címkék gyakori módosításának elkerülése érdekében.

A tagállamok ugyanakkor elfogadhatnának nemzeti szabályokat a címkék digitalizálására vonatkozó minimumszabályok tekintetében, ha az ilyen címkéket önkéntes alapon és a fizikai címkék kiegészítéseképpen használnák, mivel ezt a kérdést az (EU) 2019/1009 rendelet még nem szabályozza. Ez a megközelítés elkerülhetetlenül eltérő gyakorlatokhoz vezetne szerte az EU-ban, és akadályozná a belső piac működését. Egyúttal egyenlőtlenségeket eredményezhet a lehetséges költségmegtakarítások és az információközlés tekintetében. Emellett növelné az ipar költségeit is, mivel annak alkalmazkodnia kellene a különböző tagállamok eltérő digitális címkézési követelményeihez.

Ezzel szemben a digitális címke feltételeinek uniós szintű bevezetése azzal a hozzáadott értékkel bír, hogy harmonizálja a különböző gyakorlatokat. Az egyenlő versenyfeltételek megteremtésével egy ilyen kezdeményezés javítaná a belső piac működését, miközben biztosítaná az (EU) 2019/1009 rendeletben előírt magas szintű védelmet. További szempont, hogy csak uniós szinten hozható döntés arról, hogy a fizikai címkén jelenleg feltüntetendők közül melyek azok a címkeelemek, amelyeket elegendő kizárólag digitálisan rendelkezésre bocsátani.

Az uniós fellépés mellett szól az is, hogy a termésmnövelő anyagok ágazatában potenciális méretgazdaságosság érhető el. A digitális címkézési követelmények EU-szerte történő összehangolása megkönnyítheti a többnyelvű címkék használatát, és ezáltal támogathatja az azonos címkével ellátott termékek egynél több tagállamban történő forgalmazását.

Ez indokolja az uniós termésmnövelő anyagok címkéinek önkéntes digitalizálására vonatkozó javaslat szükségességét, amely hatékonyan tudja kezelni az azonosított problémákat.

- **Arányosság**

A kezdeményezés nem lépi túl a kitűzött célok eléréséhez szükséges mértéket. Célja az uniós termésmnövelő anyagok önkéntes digitális címkézésének bevezetése. A gazdasági szereplők választhatnak, hogy a címkeelemeket fizikai vagy digitális címkén tüntetik-e fel.

Azokra az esetekre, amikor digitális címkét bocsátanak rendelkezésre, ez a javaslat általános szabályokat állapít meg az uniós termésmnövelő anyagok felhasználóinak magas szintű védelme érdekében.

A kísérő hatásvizsgálatban különböző szintű digitalizálással járó szakpolitikai lehetőségeket vizsgáltak meg. Az e javaslatban szereplő opció biztosítja a legjobb egyensúlyt a különböző érdekelt felek érdekei között: miközben a végfelhasználóknak szállított uniós termésmnövelő anyagok fizikai címkéjén fenntartja a legfontosabb információk feltüntetésének kötelezettségét, lehetőséget biztosít a digitális címkék használatára, válaszul arra, hogy a végfelhasználók készek a tájékozódáshoz kizárólag digitális eszközöket igénybe venni. A társadalmi átalakulás nyomán tovább lehetne növelni a csak digitálisan rendelkezésre bocsátandó címkeelemek számát, és e lehetőséget az e javaslatban meghatározott felhatalmazás is figyelembe veszi.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az alábbi konzultációs tevékenységekre került sor:

Nyilvános konzultáció

A nyilvános konzultáció megerősítette a digitális címkék iránti érdeklődést mind az ipar, mind a felhasználók részéről.

A válaszadók több mint fele (52,1 %, N=198) kedvezően vagy mérsékelten kedvezően fogadná, ha bizonyos információkat eltávolítanának a címkéről, és azokhoz csak digitálisan lehetne hozzáférni. A megkérdezettek 22,7 %-a nem adott választ, így a tényleges válaszadók között magasabb (66,9 %) az arány.

A legtöbb válaszadó (N=93, 72 %) ha lehetséges, bevezetné a digitális címkézést.

A digitális címke fő előnyei a válaszadók (N=195) szerint következők: a részletesebb tájékoztatás lehetősége (14 %), az összes lényeges információ megadása, ha a csomagolás túl kicsi (14 %), könnyű tájékozódás (13 %), a naprakész információkhoz való hozzáférés (13 %) és a további nyelveken is elérhető információk (13 %); relevánsabb/célzottabb információk, környezeti előnyök (19 %) és költségmegtakarítás (8 %).

A digitális címkék bevezetése az alábbi fő kihívásokat támasztja (N=200): az információkhoz való hozzáférés nehézségei (24 %), eltérések a csomagoláson feltüntetett és a digitálisan rendelkezésre bocsátott információk között (22 %), a különböző felhasználói csoportok közötti egyenlőtlenségek (22 %) és az ipar megnövekedett költségei.

Interjúk

Interjúkat folytattak elsősorban i. arról, hogy mi minősül a címkén feltüntetendő alapvető információnak az érdekelt felek különböző kategóriái számára, ii. a címkék felhasználási gyakorlatairól, iii. a digitális címkézés előnyeiről és hátrányairól, valamint iv. az ágazati címkézési gyakorlatokról. Az ágazati érdekelt felekkel és a terménővelő anyagok felhasználóival folytatott számos interjú feltárta, hogy e csoportoknak a címkén feltüntetendő konkrét információkkal (pl. nitrogéntartalom) kapcsolatos véleménye gyakran eltér, a funkció szerinti termék kategóriáktól és a szóban forgó felhasználók típusától függően. Így az ágazat képviselői, illetve a foglalkozásszerű és a nem foglalkozásszerű felhasználók esetében nem egyeznek az alapvetőnek tekintett információk.

Ez a javaslat figyelembe veszi ezeket az eltérő igényeket, és prioritásként kezeli az uniós terménővelő anyagok biztonságos használatát, valamint az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmét. Ennek érdekében a végfelhasználóknak értékesített csomagolt termékek fizikai címkéjén változatlanul fel kell majd tüntetni a legfontosabb információkat.

Az érdekelt felek körében végzett célzott felmérés

A felmérésben a terménővelő anyagok (foglalkozásszerű és nem foglalkozásszerű) felhasználói, az ágazat (gyártók, importőrök és forgalmazók), valamint Franciaország, Németország, Olaszország, Litvánia, Lengyelország, Románia, Dánia és Spanyolország megfelelőségértékelő testületei és piacfelügyeleti hatóságai vettek részt.

A felmérésre 755 válasz érkezett. A válaszadók körében a nem foglalkozásszerű felhasználók (azaz hobbikertészek, gazdasági tevékenységet nem folytató személyek) alkották a

legnagyobb csoportot (43,6 %), a foglalkozásszerű felhasználók pedig a második legnagyobb csoportot (33,5 %).

A célzott felmérés is rámutatott arra, hogy a válaszadók eltérően ítélik meg, hogy a címkén mi minősül a legfontosabb információnak. Míg a felhasználók a biztonsági követelményekkel kapcsolatos információkat tartották alapvető fontosságúnak, a gyártók számára az agronómiai hatékonyság volt az alapvetőnek vélt információ.

Arra a kérdésre, hogy a címkén feltüntetett információk esetében melyik hozzáférési módot részesítik előnyben, a legtöbb foglalkozásszerű és nem foglalkozásszerű felhasználó a fizikai címkét választotta. Ez megerősíti, hogy a fizikai címkén változatlanul fel kell tüntetni a legfontosabb információkat.

A gyártók eltérően vélekedtek arról, hogy a digitalizáció összességében pénzt takarítana-e meg számukra. 48,4 %-uk véli úgy, hogy a gyakorlat bevezetése pénzügyi megtakarításokat eredményezne (N=49).

Fókuszcsoporthok

Nyolc fókuszcsoporthot szerveztek francia, lengyel, román és spanyol foglalkozásszerű és nem foglalkozásszerű felhasználók részvételével. A résztvevők üdvözölték az uniós terméknövelő anyagok címkéinek digitalizálását, amelyet előnyösnek és magától értetődő fejleménynek tekintettek. Aggályok azzal kapcsolatban merültek fel, hogy a digitális címkék használata tovább mélyítené a digitális szakadék negatív hatásait.

A konzultáció rámutatott, hogy a foglalkozásszerű és a nem foglalkozásszerű felhasználók eltérően vélekednek a különböző információkategoriók jelentőségéről. Az agronómiai hatékonyságra vonatkozó információkat (például a tápanyagtartalmat) a foglalkozásszerű felhasználók fontosabbnak tartották, mint a más típusú információkat, míg az olyan, vásárlás után releváns információkat, mint a használati utasítás vagy a tárolási feltételek, nem tartották olyan fontosnak, mivel „ezekkel mindenki tisztában van”. A nem foglalkozásszerű felhasználók ezzel szemben túl technikainak találták az agronómiai hatékonyságra vonatkozó információkat, és úgy vélték, hogy a vásárlás után releváns információk fontosabbak. Hasonlóképpen, a foglalkozásszerű felhasználók nagyobb érdeklődést mutattak a tartalomra vonatkozó információk, például az összetevők felsorolása iránt, mint a nem foglalkozásszerű felhasználók.

A felmérést alátámasztó kísérlet

A felmérést alátámasztó kísérlet azt vizsgálta, hogy a címkézés változásai milyen hatást gyakorolnak a terméknövelő anyagok foglalkozásszerű és nem foglalkozásszerű felhasználóinak magatartására. Ahelyett, hogy megkérdezték volna a résztvevőket, hogy mit gondolnak a digitalizálásról, a kísérlet azt próbálta felmérni, hogy a felhasználók a valóságban milyen magatartást tanúsítanak, amikor digitalizált címkékkel szembesülnek.

A felmérést alátámasztó kísérlet rámutatott, hogy a termék alkalmazását és tárolását illetően a foglalkozásszerű felhasználókat jellemzően nem érintik a fizikai címkén szereplő információk mennyiségi változásai. A nem foglalkozásszerű felhasználók érzékenyebben reagáltak a címkék egyszerűsítésre, mint a foglalkozásszerű felhasználók.

Ami a címkék megértését befolyásoló tényezőket illeti, a címkék értelmezhetőségének mértéke (a válaszadók saját megítélése szerint) jelentősen összefügg a foglalkozásszerű, illetve nem foglalkozásszerű felhasználók életkorával, valamint a szóban forgó terméknövelő anyag használata kapcsán szerzett tapasztalataikkal. Ha a címkén kevesebb információ szerepelt, az az egyik felhasználói csoport esetében sem eredményezett jelentős változást

abban, hogy a szóban forgó címkén feltüntetett információk mennyire könnyen értelmezhetők.

A használhatóság vizsgálata

Az irányítatlan használhatósági vizsgálat a termésmnövelő anyagok címkéin esetlegesen alkalmazható különböző digitális technológiák népszerűségét és potenciális használatát mérte fel. A vizsgálatban 48-an vettek részt, közülük 33-an szkennelték be a QR-kódot és 26-an keresték fel az URL-címet, így ezek bizonyultak a leggyakrabban használt opcióknak.

Szakértői csoporttal tartott megbeszélés a címkék digitalizálásának lehetőségeiről

A termésmnövelő anyagokkal foglalkozó bizottsági szakértői csoport 2022. március 15-én online ülést tartott. A szakértői csoport tagjaitól és megfigyelőitől kapott észrevételeket figyelembe vették a szakpolitikai lehetőségek kidolgozásakor. A szakértői csoport üdvözölte az információk kategorizálását és a különböző szakpolitikai lehetőségek kialakításához használt módszertant.

Eltérő véleményeknek adtak hangot azzal kapcsolatban, hogy különbséget kell-e tenni a nem foglalkozásszerű és a foglalkozásszerű felhasználók között. Míg néhányan rámutattak arra, hogy a felhasználók két kategóriája eltérő magatartást tanúsít és eltérő igényeket támaszt a címkézés tekintetében, mások arra hívták fel a figyelmet, hogy egy ilyen különbségtétel bonyolítaná a szabályozást, és nehézségeket okozna a végrehajtás és a piacfelügyelet terén.

A különböző digitalizálási lehetőségekhez kapcsolódó költségek és előnyök felmérése

A szakértői csoport ülését követően online felmérést végeztek, hogy adatokat gyűjtsenek a digitalizálás különböző lehetőségeihez kapcsolódó költségekről és előnyökről. A felmérés keretében az érdekelt felek különböző csoportjaitól 93 érvényes válasz érkezett.

A válaszadók mintegy 56,3 %-a (gyártók, N=32) jelezte, hogy már digitálisan is megad bizonyos, a címkén feltüntetendő információkat. Összességében elmondható, hogy a címkék digitalizálására vonatkozóan javasolt általános szabályok határozott támogatást élveztek (N=84). A különböző szakpolitikai opcióknak megfelelően kialakított címkék gazdasági, környezeti és társadalmi hatásainak összehasonlításakor az az általános megítélés alakult ki, hogy minél magasabb a digitalizálás szintje, annál számottevőbbek a pozitív hatások.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

A konzultációs tevékenységek eredményeinek és a különböző szakpolitikai lehetőségek hatásainak elemzése során a Bizottság külső vállalkozót vett igénybe.

- **Hatásvizsgálat**

A hatásvizsgálat¹⁸ elvégzése során a Bizottság két nehézséggel szembesült. Az (EU) 2019/1009 rendelet 2022. július 16-tól alkalmazandó, így az új szabályok alkalmazásával kapcsolatban nem álltak rendelkezésre konkrét tapasztalatok. Emellett a rendelet az uniós termésmnövelő anyagok opcionális harmonizációjáról rendelkezik. A termésmnövelő anyagok gyártói eldönthetik, hogy alkalmazzák-e a rendeletet vagy sem. Ezért nehéz megbecsülni, hogy hány gyártó dönt az önkéntes harmonizáció mellett, és tartja fenn e gyakorlatot az elkövetkező években.

A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2022. július 22-én kedvező véleményt¹⁹ nyilvánított a hatásvizsgálati jelentésről.

¹⁸ A hatásvizsgálat összefoglalójára mutató link.

¹⁹ A véleményre mutató link.

A Bizottság három szakpolitikai lehetőség hatásait értékelte: 1. szakpolitikai opció – csak útmutató kidolgozása, 2. szakpolitikai opció – az uniós termésközelítő anyagokra vonatkozó információk digitális rendelkezésre bocsátásának lehetősége, 3. szakpolitikai opció – bizonyos termék kategóriák esetében minden információ kizárólag digitális rendelkezésre bocsátása.

A 2. szakpolitikai opció esetében 5 alopációt vizsgáltak meg (2a–2e. alopciók). A különböző alopciók különböző szintű digitalizációt képviseltek (a digitális címkén csak bizonyos információkat tüntetnek fel – az információk többségét a digitális címkén tüntetik fel). Egyes alopciók különbséget tesznek a foglalkozásszerű és a nem foglalkozásszerű felhasználók között. A 2a–2e. alopciók hatásait együttesen elemezzük, mivel azok mindössze csekély mértékben tértek el egymástól.

Az előnyben részesített alternatíva a 2a. szakpolitikai opció a 3. szakpolitikai opcióval kombinálva:

- 2a. szakpolitikai alopció: az uniós termésközelítő anyagok címkéjén szereplő bizonyos információk opcionális digitalizálása, a foglalkozásszerű/nem foglalkozásszerű felhasználók közötti különbségtétel nélkül;
- 3. szakpolitikai opció: az ömlesztve értékesített termékekre és a nem végfelhasználóknak, hanem más gazdasági szereplőknek értékesített termékekre vonatkozó összes információ opcionális digitalizálása.

Míg a 2a. szakpolitikai alopció alkalmazza a legóvatosabb megközelítést a kizárólag digitálisan rendelkezésre bocsátandó információk köre tekintetében, ennek az alopciónak a 3. szakpolitikai opcióval való kombinációja biztosítja, hogy a célkitűzéseket a leghatékonyabban, az érdekelt felek eltérő álláspontjait illetően kiegyensúlyozott megközelítést alkalmazva éri el.

Először is, a 2a. alopció értelmében a fizikai címke feltünteti a biztonsággal kapcsolatos valamennyi információt, csakúgy mint az agronómiai hatékonyságra, a tartalomra és a vásárlás után releváns információkra vonatkozó legfontosabb információkat. Azzal, hogy a fizikai címkén kevesebb információ típust kell feltüntetni, a biztonságra vonatkozó információk láthatóbbá válnak, és ez hozzájárul az egészség és a környezet védelmének célkitűzéséhez. Ez az opció veszi a legnagyobb mértékben figyelembe a digitális szakadékat. A gazdasági szereplők részére történő értékesítések esetében a 3. opció alapján a címkén szereplő valamennyi információ – beleértve a biztonsági információkat is – eltávolítását az indokolja, hogy az ilyen esetekben az érintett felhasználók nem minősülnek végfelhasználónak. A gazdasági szereplők nem azért vásárolják meg a termékeket, hogy azokat a talajba juttassák, hanem hogy forgalmazzák. Ami az ömlesztett termékeket illeti, a termék jellegére tekintettel nincs lehetőség arra, hogy a csomagoláson elhelyezett fizikai címkén tüntessék fel az információkat, azaz hogy a címkén feltüntetendő információkat közvetlenül ismertessék a felhasználóval. A tájékoztató füzet digitális címkével való felváltása várhatóan nem lesz jelentős hatással az információk elérhetőségére.

Másodszor, ez a kombinált opció csökkenteni fogja a címkézési költségeket, és egyenlő versenyfeltételeket teremt a gazdasági szereplők között a digitális címkézés használata tekintetében. A címkézés költségei annak köszönhetően csökkennek, hogy a fizikai címkén így több nyelv is feltüntethető, és a címke gyakori változtatásai is elkerülhetők.

Végezetül, e kombinált opció könnyebben alkalmazható és érvényesíthető, mivel nem tesz különbséget a foglalkozásszerű és a nem foglalkozásszerű felhasználók között. Az (EU) 2019/1009 rendelet sem alkalmazza ezt a különbségtételt, mivel az összetettebb szabályokat és nehezebb végrehajtást eredményezett volna.

Mivel a költségek tekintetében csak korlátozott bizonyítékok állnak rendelkezésre, a költségek teljes körű, uniós szintre való extrapolációja problematikus, és fennáll a veszélye, hogy hamis képet ad. Az érdekelt felek körében végzett felmérések adatai alapján a 2. szakpolitikai opció (és a 3. szakpolitikai opció) szerint a vállalkozások maximális uniós szintű költségei az egyszeri költségek esetében 0,3 millió euróra (0,1 millió–0,6 millió EUR), a folyó (éves) költségek esetében pedig 0,1 millió euróra (0,06 millió–0,4 millió EUR) tehetők. A gyakorlatban a tényleges költségek nagy valószínűséggel alacsonyabbak lesznek e maximális költségeknél, mivel a vállalkozások bizonyos hányada várhatóan úgy dönt, hogy nem biztosít digitális címkézést.

Meg kell jegyezni, hogy a digitális címkézést választó gazdasági szereplőknél további költségek merülhetnek fel, mivel szükség esetén alternatív módokon is rendelkezésre kell bocsátani az információkat. Bár e költségeket nem lehetett számszerűsíteni, azok várhatóan marginálisak lesznek, mivel a termékinformációkat csak a célpiacok kis része számára adnák meg. Hosszabb távon a költségeket ellensúlyozná a fizikai címkék frissítésével, a kettős címkézés elkerülésével és a fizikai címkén a több nyelven történő tájékoztatásra szolgáló hely felszabadításával kapcsolatos megtakarítások. Emellett a 3. szakpolitikai opció a becslések szerint 0,8 millió EUR nettó haszonnal jár, mivel bevezeti az ömlesztve értékesített, illetve a végfelhasználóknak nem értékesített termékekre vonatkozó címkézési követelményeknek megfelelő információk teljes körű digitalizálását.

Ami a 2a. alopció és a 3. szakpolitikai opció hatóságokra gyakorolt közvetlen hatását illeti, az online adatok könnyebb kezelésével és összeállításával kapcsolatos pozitív szempontok ellenére előfordulhat, hogy a hatóságoknál a digitális címkékhez való hozzáférés megkönnyítése érdekében – berendezések beszerzéséhez és képzéshez kapcsolódóan – beruházási igények merülnek fel.

Az előnyben részesített 2a. szakpolitikai alopcióra vonatkozó becslések arra engednek következtetni, hogy középtávon az egyszeri nettó haszon negatív lenne az EU-27 valamennyi vállalkozása számára (azaz –0,1 millió EUR, feltételezve, hogy minden exportvállalkozás profitálna a fizikai címkézési követelmények enyhítésének tulajdonítható megtakarításokból). A 2a. szakpolitikai alopció esetében évente legfeljebb 0,9 millió EUR haszon jutna az összes vállalkozásra (EU-27). A 3. szakpolitikai opció szerint a maximális lehetséges egyszeri nettó haszon szintén negatív lenne (azaz –0,5 millió EUR a 2a. szakpolitikai alopció esetében alkalmazottal megegyező feltételezések alapján)²⁰. A 3. szakpolitikai opció esetében azonban az éves rendszeres nettó haszon legfeljebb 3 millió EUR lenne az összes vállalkozásra (EU-27) vetítve²¹.

Az előnyben részesített opció várhatóan környezeti előnyökkel is jár, mivel csökkenti a csomagolási hulladék mennyiségét. Ezeket az előnyöket nem lehetett számszerűsíteni.

Nem várható negatív társadalmi hatás, mivel a 2a. szakpolitikai opció esetében a felhasználók különböző kategóriái által alapvetőnek ítélt információkat továbbra is feltűntetik a fizikai címkén. Ezzel szemben a fizikai címke várhatóan olvashatóbb lesz, mivel a különböző technikai részletek átkerülnek a digitális címkére. Emellett a felhasználók teljes mértékben kihasználhatják a digitalizáció teremtette különböző lehetőségeket a hozzáférhetőség és a konkrét információk digitális formátumban történő keresése tekintetében.

²⁰ Az egyszeri költségek feltehetőleg megegyeznek a 2. és a 3. szakpolitikai opció esetében. A költség-haszon számítások teljes bontását lásd a 4. mellékletben.

²¹ A 3. szakpolitikai opció szempontjából releváns, hogy a vállalkozások 14 %-a feltételezhetően csak ömlesztett termékekkel vagy ipari felhasználóknak (pl. keveréssel foglalkozó vállalkozásoknak) értékesített termékekkel foglalkozik.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

E javaslat célja, hogy egyszerűsítse az (EU) 2019/1009 rendelet szerinti címkézési követelményeknek való megfelelést, és így anélkül csökkentse a gazdasági szereplők terheit, hogy veszélyeztetné a rendelet fő célkitűzéseit, többek között az emberi egészség és a környezet védelmét.

Ez a javaslat – azzal, hogy az uniós terméskövelő anyagokra vonatkozó információk közzétételére lehetővé teszi digitális eszközök használatát – közvetlenül hozzájárul a REFIT-eredménytáblához (13. terület, Vegyipari jogszabályok (a REACH-en kívül)). A digitális kor előnyeinek kiaknázása potenciálisan csökkenti a kkv-k terheit, javítja a végrehajtást és a megfelelést, valamint megerősíti az illetékes hatóságok – köztük a vámhatóságok és a piacfelügyeleti hatóságok – közötti együttműködést.

A címke digitalizálása továbbra is opcionális lesz. Ezért a kis- és középvállalkozások kapcsán nincs is szükség konkrét intézkedésekre, hiszen szabadon dönthetnek arról, hogy változtatnak-e eddigi gyakorlatukon, és ha igen, mikor.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az (EU) 2019/1009 rendelet 49. cikkével összhangban elvégzett értékelés során a Bizottság azt is fel fogja mérni, hogy ez a konkrét beavatkozás milyen eredményeket ért el (illetve milyen hatásokat vált ki), és előzetes következtetéseket von le. Ez lesz az első alkalom annak értékelésére, hogy voltak-e nem kívánt vagy váratlan hatások.

Ezt követően a Bizottság folyamatosan nyomon fogja követni, hogy az uniós beavatkozás továbbra is megfelel-e céljának, kiigazításra szorul-e a nagyobb hatékonyság, relevancia és koherencia érdekében, vagy egyszerűen hatályon kívül kell-e helyezni.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Ez a javaslat bevezeti az uniós terméskövelő anyagok címkéinek önkéntes digitalizálását. A döntést az uniós terméskövelő anyagok gyártói, importőrei, illetve forgalmazói hozzák meg.

A javaslat szerint a gazdasági szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy az (EU) 2019/1009 rendelet III. mellékletében előírt valamennyi címkeelemet csak digitális formátumban adják meg a következő két esetben: ha az uniós terméskövelő anyagokat csomagolás nélkül értékesítik, vagy ha az uniós terméskövelő anyagokat gazdasági szereplőknek értékesítik (akik nem a termékek végfelhasználói).

A végfelhasználóknak csomagolásban szállított uniós terméskövelő anyagok digitális címkézése mellett döntő gazdasági szereplőknek fizikai címkét is rendelkezésre kell bocsátaniuk, amely tartalmazza a legfontosabb információkat. A fizikai címke tartalmazza az emberi egészség és a környezet védelmével kapcsolatos összes információt, a termék agronómiai hatékonyságára és tartalmára vonatkozó legfontosabb információkat, valamint a vásárlás után releváns információkat.

Azon gazdasági szereplők számára, amelyek digitális címkék rendelkezésre bocsátása mellett döntenek, a javaslat meghatározza a címkék digitalizálására vonatkozó általános szabályokat. A gazdasági szereplőknek különösen azt kell biztosítaniuk, hogy a digitális címke Unió-szerte ingyenesen és könnyen hozzáférhető legyen, és figyelembe kell venniük a lakosság kiszolgáltatott csoportjainak igényeit is. A digitális címkéken szereplő információkat szükség esetén alternatív módokon is rendelkezésre kell bocsátani.

A javaslat magában foglalja a Bizottság felhatalmazását arra, hogy a társadalmi fejlődés nyomán kiegészítse az általános digitális címkézési követelményeket, és kiigazítsa a III. mellékletet annak meghatározása végett, hogy mely címkeelemek adhatók meg digitálisan, ha az uniós terméskövető anyagokat csomagolásban bocsátják a végfelhasználók rendelkezésére.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**az (EU) 2019/1009 rendeletnek az uniós termésknövelő anyagok digitális címkézése tekintetében történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az (EU) 2019/1009 rendelet III. melléklete meghatározza az uniós termésknövelő anyagokra alkalmazandó címkézési követelményeket. A III. mellékletben említett információkat az adott csomagoláson elhelyezett fizikai formátumú címkén kell feltüntetni, illetve azon címkeelemek esetében, amelyek a csomagolás túl kicsi volta miatt a címkén nem tüntethetők fel, a csomagolást kísérő külön tájékoztató füzetben (a továbbiakban: fizikai címke) kell megadni. A csomagolás nélküli termékeket tájékoztató füzet kíséri. A címkézési követelmények az uniós termésknövelő anyagok agronómiai hatékonyságához (pl. a műtrágya tápanyagtartalmához) és az ilyen termékek tartalmához (pl. mennyiségek) kapcsolódó különböző paraméterekre vonatkoznak. A címkézési követelmények kiterjednek az uniós termésknövelő anyagok használata során az emberi egészség és a környezet védelméhez szükséges információkra (pl. a 91/676/EGK tanácsi irányelv² helyes alkalmazásához szükséges információkra), valamint az ilyen termékek vásárlás utáni helyes kezeléséhez és használatához szükséges információkra (pl. a tárolási körülményekre vonatkozó információk).
- (2) Az uniós termésknövelő anyagok (EU) 2019/1009 rendelet szerinti címkézési megoldásait hozzá kell igazítani a digitalizáció területét érintő technológiai és társadalmi változásokhoz.
- (3) Az információk digitális formátumú címkén (a továbbiakban: digitális címke) való feltüntetése egyértelmű előnyökkel jár. A digitális címkézés javíthatja a címkén feltüntetendő információk közzétételét, egyrészt azzal, hogy segít elkerülni a túl sok információt tartalmazó fizikai címkéket, másrészt pedig azzal, hogy a felhasználók a

¹ HL C , , . o.² A Tanács 91/676/EGK irányelve (1991. december 12.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről (HL L 375., 1991.12.31., 1. o.).

szöveg olvasásához különféle, kizárólag a digitális formátumok esetében adott lehetőségeket is igénybe vehetnek, így például megválaszthatják a szöveg betűméretét, automatikus keresést végezhetnek, hangos felolvasást vagy más nyelvekre történő fordítást vehetnek igénybe. Emellett az uniós terménynövelő anyagok digitális címkézése hozzájárul az európai mezőgazdasági ágazat digitalizációja terén folyamatban lévő fejlődéshez, és megkönnyítheti a mezőgazdasági termelőknek az ilyen termékek használatával kapcsolatos jelentéstételi kötelezettségeit. A digitális címkézés azt is eredményezheti, hogy a gazdasági szereplők hatékonyabban kezelik a rájuk háruló címkézési kötelezettségeket, mivel megkönnyíti a címkén feltüntetendő információk frissítését és a felhasználók célzottabb tájékoztatását. Emellett a digitális címkézés az ellátási lánc egészében hozzájárulhat a címkézési költségek csökkentéséhez, mivel az uniós terménynövelő anyagok címkéi a gazdasági szereplők közötti ügyleteket követően még azelőtt módosíthatók, hogy a végfelhasználókhoz kerüljenek.

- (4) A digitális címkézés azonban új kihívásokat is teremthet a lakosság kiszolgáltatott csoportjai, különösen a digitális készségekkel nem, vagy csak csekély mértékben felvértezett személyek, illetve a fogyatékossgal élő személyek körében, és ezáltal tovább mélyítheti a digitális szakadékot. Ezért a digitális címkézést bizonyos feltételek mellett kell bevezetni az (EU) 2019/1009 rendeletbe, figyelembe véve egyrészt az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének szükségességét, másrészt pedig a digitális felkészültséget.
- (5) Lényeges, hogy a gazdasági szereplők továbbra is szabadon dönthessenek arról, hogy digitális vagy fizikai címkét bocsátanak-e rendelkezésre. Ez biztosítja, hogy az ilyen gazdasági szereplők rugalmasan választhassák a helyzetüknek leginkább megfelelő szabályokat. Különösen fontos, hogy az új szabályok ne rójanak indokolatlan költségeket azokra a kis- és középvállalkozásokra, amelyek korlátozott mennyiségű vagy típusú uniós terménynövelő anyaggal foglalkoznak, és ezért a digitális címkézés számukra kihívást jelenthet.
- (6) Elsősorban a gyártók és az importőrök dönthetnek a digitális címke használatáról, mert az (EU) 2019/1009 rendelet III. mellékletében meghatározott címkézési követelmények őket terhelik. Mindazonáltal a digitális címkék lehető legszélesebb körű használata és ezáltal a felhasználók tájékoztatásának javítása érdekében a forgalmazók számára is lehetővé kell tenni, hogy a gyártó által már rendelkezésre bocsátott információk alapján digitalizálják az általuk forgalmazott uniós terménynövelő anyagok címkéjét. A digitális címkézés hatókörét két tényező határozza meg: az egyik, hogy az uniós terménynövelő anyagokat gazdasági szereplőknek vagy végfelhasználóknak szállítják-e, a másik pedig, hogy a termékeket csomagolással vagy csomagolás nélkül szállítják-e.
- (7) A gazdasági szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy az (EU) 2019/1009 rendelet III. mellékletében említett valamennyi címkeelemet kizárólag digitális címkén tüntessék fel, ám csak abban az esetben, ha az uniós terménynövelő anyagokat – csomagolással vagy csomagolás nélkül – más gazdasági szereplőknek szállítják. Ilyen esetekben a digitális címkék használata csökkentheti a címkézési költségeket az ellátási láncban. Az importőröknek, illetve a forgalmazóknak lehetőségük lesz arra, hogy közvetlenül az uniós terménynövelő anyagon fizikai címkét helyezzenek el az adott körülményeknek megfelelő hivatalos nyelveken. Emellett az uniós terménynövelő anyagok keverése, csomagolása és újracsomagolása esetén is elkerülhetők a címkézési költségek, mivel lehetőség nyílik arra, hogy a termékeket csak egyszer – a végfelhasználóknak való szállítást megelőzően – lássák el fizikai címkével. Mivel a

termékeket gazdasági szereplőknek szállítják, ez a gyakorlat nem érinti a végfelhasználók tájékoztatását. Amennyiben a gazdasági szereplők úgy döntenek, hogy a digitális címke mellett fizikai címkét is rendelkezésre bocsátanak, szabadon eldönthetik, hogy az adott fizikai címkén mely címkeelemeket tüntetik fel.

- (8) Az információszerzés szempontjából a végfelhasználók változatlanul a fizikai címkéket részesítik előnyben, mivel az ilyen, csomagolásban elhelyezett fizikai címkék segítségével közvetlenül tájékozódhatnak. További szempont, hogy a forgalmazott uniós terméknövelő anyagok túlnyomó többségét foglalkozásszerű felhasználók, például mezőgazdasági termelők használják. Bár a foglalkozásszerű felhasználók kellő tapasztalattal rendelkeznek a terméknövelő anyagok felhasználása terén, és gyakran szaktanácsadást is igénybe vesznek trágyázási terveik elkészítéséhez, általában az idősebb korosztályhoz tartoznak, és digitális készségeik szerényebbek.
- (9) Ha egy gazdasági szereplő a végfelhasználóknak csomagolásban szállított uniós terméknövelő anyagok digitális címkézése mellett dönt, biztosítania kell, hogy az információk egy minimális köre a fizikai címkén is szerepeljen. Ebben az összefüggésben, és figyelembe véve a csomagolásban forgalmazott termékekre vonatkozó egyéb szabályokat, a csomagolás a 142/2011/EU bizottsági rendelettel³ összhangban legfeljebb 1 000 kg tömegű terméket tartalmazhat. Az e határértéket meghaladó csomagolásban szállított termékeket az (EU) 2019/1009 rendelet alkalmazásában csomagolás nélkül szállított termékeknek kell tekinteni. Ez megoldást kínál azokra a kihívásokra is, amelyekkel a lakosság kiszolgáltatott csoportjai szembesülhetnek. A gazdasági szereplők által kizárólag digitális címkén rendelkezésre bocsátandó információk körének figyelembe kell vennie a társadalom jelenlegi digitalizációs szintjét és az uniós terméknövelő anyagok felhasználóinak sajátos helyzetét. Annak érdekében, hogy az uniós terméknövelő anyagok vásárlása előtt valamennyi végfelhasználó megalapozott döntést hozhasson, valamint hogy az ilyen termékeket a végfelhasználók valamennyi csoportja biztonságosan kezelje és használja, a fizikai címkén mindig fel kell tüntetni az emberi egészség és a környezet védelmével kapcsolatosan a címkén feltüntetendő információkat, valamint az uniós terméknövelő anyagok agronómiai hatékonyságára, tartalmára és felhasználására vonatkozó minimális információkat. Az (EU) 2019/1009 rendeletnek egyértelműen jeleznie kell, hogy mely információk bocsáthatók rendelkezésre kizárólag digitálisan.
- (10) A csomagolás nélkül szállított uniós terméknövelő anyagok esetében a gazdasági szereplőknek tájékoztató füzetben kell feltüntetniük a címkeelemeket. A tájékoztató füzet – a fizikai címkékkal ellentétben – fizikailag nem kapcsolódik magához a termékhez, ezért nem biztosít közvetlen hozzáférést a termék kezeléséhez szükséges információkhoz. Ha ugyanezen címkeelemeket digitális formátumban bocsátanak rendelkezésre, az megváltoztatná az információk lekérdezésének módját, ám jelentős felhasználói kockázatot nem idézne elő. A gazdasági szereplők számára ezért lehetővé kell tenni, hogy a csomagolás nélkül szállított uniós terméknövelő anyagok esetében az (EU) 2019/1009 rendelet III. mellékletében említett valamennyi címkeelemet kizárólag digitális címkén tüntessék fel. Amennyiben a gazdasági szereplők úgy

³ A Bizottság 142/2011/EU rendelete (2011. február 25.) a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról szóló 1069/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról, valamint a 97/78/EK tanácsi irányelvnek az egyes minták és tételek határon történő állategészségügyi ellenőrzése alóli, az irányelv szerinti mentesítése tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 54., 2011.2.26., 1. o.).

döntenek, hogy a digitális címke mellett fizikai címkét is rendelkezésre bocsátanak, szabadon eldönthetik, hogy az adott fizikai címkén mely címkeelemeket tüntetik fel.

- (11) Az uniós termésmenővelő anyagokat forgalmazó gazdasági szereplők közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítása és az ilyen termékek végfelhasználóinak védelme érdekében meg kell állapítani a digitális címkézésre vonatkozó követelményeket.
- (12) Annak biztosítása érdekében, hogy a felhasználók a digitális címkén valamennyi címkeelemhez hozzáférjenek, és a tájékozódáshoz ne kelljen mind a fizikai, mind a digitális címkét használniuk, a digitális címkét használó gazdasági szereplők számára elő kell írni, hogy az összes címkeelemet tüntessék fel a szóban forgó címkén, még akkor is, ha azok a fizikai címkén is szerepelnek. A digitális címkének olyan információkat is tartalmaznia kell, amelyek lehetővé teszik a végfelhasználók számára az uniós termésmenővelő anyagok gyártójának azonosítását és a vele való kapcsolatfelvételt, mivel ez alapvető információ, és ha digitális formátumban rendelkezésre áll, az megkönnyíti a termék összekapcsolását a digitális címkével. Emellett, mivel a forgalmazott termésmenővelő anyagok közül nem mindegyikre vonatkoznak harmonizált rendelkezések, fontos, hogy a digitális címkén feltüntessék a CE-jelölést és a bejelentett szervezetre való megfelelő hivatkozást, hogy a végfelhasználók akkor is meggyőződhesseken arról, hogy a terméket az (EU) 2019/1009 rendeletnek megfelelően forgalmazzák, ha kizárólag a digitális címkét használják. Annak érdekében azonban, hogy egyszerűbbé váljon a gyártók által szolgáltatandó, gyakran változó és a végfelhasználók által napi szinten nem használt bizonyos információk (pontosabban a gyártási tétel száma és a gyártás időpontja) frissítése, a gyártók számára lehetővé kell tenni, hogy maguk döntsenek az információk fizikai vagy digitális formátumú rendelkezésre bocsátásáról.
- (13) Mivel a digitális címkék – a fizikai címkékhez hasonlóan – az uniós termésmenővelő anyagokra vonatkozó kötelező információkat bocsátják a felhasználók rendelkezésére, a gazdasági szereplőknek ingyenesen hozzáférhetővé kell tenniük a digitális címkét. Emellett annak érdekében, hogy a felhasználók a gyakorlatban jobb eséllyel kérdezzék le az információkat, a digitális címkén megadott információknak könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük. A gazdasági szereplők az (EU) 2019/1009 rendeletben előírt információk között nem tüntethetnek fel olyan egyéb információkat, amelyeket az (EU) 2019/1009 rendelet nem ír elő, például marketing- vagy reklámszövegeket. A digitális térben nem érvényesülnek a csomagoláson elhelyezett fizikai címke mérete szabta korlátok. Ezért fontos, hogy az (EU) 2019/1009 rendelet alapján megadott címkeelemek egy helyre összpontosuljanak, és így ne okozzon nehézséget megtalálni őket a gazdasági szereplők által feltüntetett egyéb információk között. A gazdasági szereplőknek azt is biztosítaniuk kell, hogy a digitális címkék kialakítása figyelembe vegye a lakosság kiszolgáltató csoportjainak igényeit, tovább csökkentve az ilyen csoportok előtt álló kihívásokat.
- (14) Figyelembe véve egyrészt a felhasználók ahhoz fűződő érdekét, hogy tájékozódjanak a viszonylag hosszú eltarthatósági idejű uniós termésmenővelő anyagokról, másrészt pedig a gazdasági szereplők ahhoz fűződő érdekét, hogy elkerüljék a szükségtelen költségeket, a gazdasági szereplőknek biztosítaniuk kell, hogy a digitális címke az uniós termésmenővelő anyag forgalomba hozatalának időpontjától számított 5 évig rendelkezésre álljon.
- (15) Előfordulhat, hogy a lakosság egyes kiszolgáltató csoportjainak nem áll módjukban hozzáférni a digitális címkékhez, így az ebből adódó esetleges kockázatok csökkentése érdekében – különös tekintettel a végfelhasználóknak csomagolás nélkül szállított

uniós termésknövelő anyagokra, amelyek esetében lehetőség nyílik akár az összes címkeelem digitális rendelkezésre bocsátására – a gazdasági szereplőknek kell felelősséget vállalniuk azért, hogy kérésre alternatív módon a végfelhasználók rendelkezésére bocsássák a címkeelemeket. Ha a digitális címke ideiglenesen nem érhető el, ezeket az információkat kérés nélkül is rendelkezésre kell bocsátani.

- (16) Az (EU) 2019/1009 rendelet IV. mellékletében a műszaki dokumentációra vonatkozóan meghatározott követelményeket a digitális címkék bevezetésének figyelembevétele érdekében ki kell igazítani. Ezen túlmenően, figyelembe véve, hogy a keverőknek szállított uniós termésknövelő anyagok esetében lehetőség nyílik kizárólag digitális címke rendelkezésre bocsátására, a piacfelügyelet megkönnyítése érdekében a termésknövelő anyagok keverékei esetében a műszaki dokumentációnak tartalmaznia kell az (EU) 2019/1009 rendelet III. mellékletében a keveréket alkotó uniós termésknövelő anyagokra vonatkozóan megadott információk mintáját.
- (17) Annak érdekében, hogy az (EU) 2019/1009 rendelet lépést tartson a műszaki fejlődéssel, az új tudományos bizonyítékokkal és a társadalom digitalizációjának alakulásával, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően olyan jogi aktusokat fogadjon el, amelyek révén kiegészíti a digitális címkézésre vonatkozó követelményeket és módosítja a III. mellékletet abban a tekintetben, hogy a végfelhasználók részére uniós termésknövelő anyagokat csomagolásban forgalmazó gazdasági szereplőknek mely címkeelemek esetében van lehetőségük kizárólag digitális címkét rendelkezésre bocsátani. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak⁴ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (18) A digitális címkézésre vonatkozó részletesebb szabályok meghatározásakor a Bizottságnak különös figyelmet kell fordítania azokra az egyéb uniós szabályokra, amelyek a termékekre, illetve anyagokra és keverékekre vonatkozó információk digitális formátumban történő rendelkezésre bocsátásáról rendelkeznek. Lehetővé kell tenni, hogy a különböző uniós szabályok értelmében rendelkezésre bocsátandó valamennyi információhoz egyetlen digitális térben hozzá lehessen férni, és így a felhasználók könnyen hozzáférjenek az összes szükséges információhoz.
- (19) Annak mérlegelésekor, hogy az uniós termésknövelő anyagokat csomagolásban forgalmazó gazdasági szereplőknek mely címkeelemek esetében van lehetőségük arra, hogy azokat kizárólag digitálisan bocsássák a végfelhasználók rendelkezésére, a Bizottságnak figyelembe kell vennie az uniós termésknövelő anyagok felhasználóinak digitális felkészültségi szintjét, valamint annak szükségességét, hogy az ilyen termékeket az emberi egészség és a környezet szempontjából változatlanul biztonságosan lehessen használni.
- (20) Ezért az (EU) 2019/1009 rendeletet ennek megfelelően módosítani kell.

⁴ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (21) Mivel ez a rendelet bevezeti annak lehetőségét, hogy a III. mellékletben szereplő címkézési követelmények szerinti összes információt vagy egyes információkat kizárólag digitális címkéken tüntessék fel, a rendelet alkalmazását el kell halasztani annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a digitális címkézésre vonatkozó kiegészítő követelmények kidolgozásához.
- (22) E rendelet konkrét célkitűzéseit, nevezetesen azt, hogy az uniós termésművelő anyagok címkéi olvashatóbbak, illetve a gazdasági szereplők szempontjából könnyebben kezelhetők legyenek, a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani. Ezért mivel léptékük és hatásuk miatt e célkitűzések uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban fogadhat el intézkedéseket. Azzal, hogy bizonyos információk tekintetében bevezeti a digitális címkézés lehetőségét, az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2019/1009 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:
 - a) a szöveg a következő 10a. ponttal egészül ki:

„10a. »csomagolás«: legfeljebb 1 000 kg kapacitású, lezárható tárolóedény;”
 - b) a szöveg a következő 16a. ponttal egészül ki:

„16a. »adathordozó«: egy eszközzel kiolvasható lineáris vonalkód-szimbólum, kétdimenziós szimbólum vagy egyéb automatikus azonosítóadat-rögzítő adathordozó;”.
2. A 6. cikk a következőképpen módosul:
 - a) az (5) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az első albekezdésben említett információkat vagy fizikailag a csomagoláson, illetve a kísérő dokumentumban, vagy digitálisan, vagy min két módon fel kell tüntetni. Ha az információkat digitálisan bocsátják rendelkezésre, a 11b. cikkben meghatározott, a digitális címkékre vonatkozó követelmények, valamint a 11c. cikkben meghatározott kötelezettségek alkalmazandók.”;
 - b) a (6) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Az első albekezdésben említett információkat vagy fizikailag fel kell tüntetni a csomagoláson, illetve a kísérő dokumentumban, vagy pedig mind fizikailag a csomagoláson, illetve a kísérő dokumentumban, mind digitálisan fel kell tüntetni. Ha az információkat digitálisan bocsátják rendelkezésre, a 11b. cikkben meghatározott, a digitális címkékre vonatkozó követelmények, valamint a 11c. cikkben meghatározott kötelezettségek alkalmazandók.”;
 - c) a (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A gyártóknak gondoskodniuk kell arról, hogy az uniós termésművelő anyagokhoz a 11a. cikkben meghatározott vonatkozó formátumban csatolják a III. melléklet értelmében előírt címkeelemeket. Az említett címkeelemek:

- a) az érintett tagállam által meghatározott, a végfelhasználók számára könnyen érthető nyelven szerepelnek;
- b) egyértelműek, érthetők és könnyen értelmezhetők;
- c) az uniós termésmnövelő anyag forgalomba hozatalakor ellenőrzés céljából elérhetők.”

3. A 8. cikk (4) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az importőröknek gondoskodniuk kell arról, hogy az uniós termésmnövelő anyagokhoz a 11a. cikkben meghatározott vonatkozó formátumban csatolják a III. melléklet értelmében előírt címkeelemeket. Az említett címkeelemek:

- a) az érintett tagállam által meghatározott, a végfelhasználók számára könnyen érthető nyelven szerepelnek;
- b) az uniós termésmnövelő anyag forgalomba hozatalakor ellenőrzés céljából elérhetők.”

4. A rendelet a következő 11a., 11b. és 11c. cikkel egészül ki:

„11a. cikk

A címkézés formátumai

- (1) Ha az uniós termésmnövelő anyagokat gazdasági szereplők részére, csomagolásban forgalmazzák, azokat a III. mellékletben meghatározott címkeelemeknek kell kíséniük a következő formátumban:
 - a) digitális formátumú címkén (a továbbiakban: digitális címke); vagy
 - b) az adott csomagoláson elhelyezett fizikai formátumú címkén, illetve azon címkeelemek esetében, amelyek a csomagolás túl kicsi volta miatt nem tüntethetők fel a címkén, a csomagolást kíséő külön tájékoztató füzetben (a továbbiakban: fizikai címke).
- (2) Ha az uniós termésmnövelő anyagokat gazdasági szereplők részére, csomagolás nélkül forgalmazzák, azokat a III. mellékletben meghatározott címkeelemeknek kell kíséniük a következő formátumban:
 - a) digitális címkén; vagy
 - b) az uniós termésmnövelő anyagot kíséő tájékoztató füzetben.
- (3) Ha az uniós termésmnövelő anyagokat végfelhasználók részére, csomagolásban forgalmazzák, azokat a III. mellékletben meghatározott címkeelemeknek kell kíséniük a következő formátumban:
 - a) fizikai címkén; vagy
 - b) digitális címkén és fizikai címkén is.

A b) ponttól eltérve a III. mellékletben csillaggal jelölt címkeelemeket nem kell megismételni a fizikai címkén.
- (4) Ha az uniós termésmnövelő anyagokat végfelhasználók részére, csomagolás nélkül forgalmazzák, azokat a III. mellékletben meghatározott címkeelemeknek kell kíséniük a következő formátumban:
 - a) digitális címkén; vagy

- b) az uniós termésmnövelő anyagot kísérő tájékoztató füzetben.
- (5) Ha a gazdasági szereplők e cikkel összhangban digitális címkét bocsátanak rendelkezésre, meg kell felelniük a 11b. és a 11c. cikkben meghatározott követelményeknek.

11b. cikk

A digitális címkékre vonatkozó követelmények

- (1) A digitális címke a következőket tartalmazza:
- a) a 6. cikk (6) bekezdésében előírt információk;
 - b) a CE-jelölés és adott esetben a bejelentett szervezet azonosító száma a 17. és a 18. cikkel összhangban;
 - c) a III. mellékletben előírt valamennyi címkeelem, kivéve a gyártás időpontját, amennyiben ezt az időpontot feltüntették a fizikai címkén.
- (2) Az (1) bekezdésben említett információkat egy helyen kell megadni, és el kell különíteni azoktól az információktól, amelyeket nem e rendelet alapján bocsátanak rendelkezésre.
- (3) A digitális címke:
- a) ingyenesen hozzáférhető;
 - b) könnyen és közvetlenül, előzetes regisztráció, alkalmazások letöltése vagy telepítése, illetve jelszó megadása nélkül hozzáférhető az Unió valamennyi potenciális felhasználója számára;
 - c) kereshető;
 - d) a lakosság kiszolgáltató csoportjai igényeinek is megfelelő módon jelenik meg, és adott esetben támogatja az e csoportok információkhoz való hozzáféréseinek megkönnyítéséhez szükséges kiigazításokat;
 - e) az uniós termésmnövelő anyag forgalomba hozatalának időpontjától számított öt évig rendelkezésre áll, többek között az azt létrehozó gazdasági szereplő fizetésektelensége, felszámolása vagy uniós tevékenységének megszűnése esetén is.

Ha a digitális címke több nyelven is elérhető, a nyelvválasztás nem lehet földrajzilag meghatározott hely függvénye.

- (4) A digitális címkéhez használt adathordozót a csomagolásra vagy – amennyiben az uniós termésmnövelő anyagot csomagolás nélkül forgalmazzák – a kísérő dokumentumra vagy a tájékoztató füzetre kell láthatóan és olvashatóan nyomtatni vagy fizikailag elhelyezni oly módon, hogy az digitális eszközökkel automatikusan feldolgozható legyen.

11c. cikk

A digitális címkét rendelkezésre bocsátó gazdasági szereplők kötelezettségei

- (1) A digitális címkét rendelkezésre bocsátó gazdasági szereplők nem követhetik nyomon, nem elemezhetik és nem használhatják fel a használattal kapcsolatos

információkat a megfelelő információk digitális rendelkezésre bocsátásához feltétlenül szükséges céloktól eltérő célokra.

- (2) Az uniós termésmnövelő anyagokat végfelhasználók részére forgalmazó gazdasági szereplőknek a végfelhasználók kérésére, vagy ha a digitális címke a vásárlás időpontjában ideiglenesen nem érhető el, akkor ilyen kérés nélkül is, alternatív módokon és ingyenesen rendelkezésre kell bocsátaniuk a digitális címkén szereplő információkat.”

5. A 42. cikk a következő (9) és (10) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A Bizottság [*Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésétől számított 30 hónapot követő hónap első napja*]-ig a 44. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a 11b. és a 11c. cikknek az uniós termésmnövelő anyagok digitális címkézésére vonatkozó egyedi követelmények megállapítása, valamint a digitális címkét rendelkezésre bocsátó gazdasági szereplők kötelezettségeinek teljesítésére vonatkozó feltételek megállapítása révén való kiegészítése céljából. Az említett követelmények elsősorban azokat az elektronikus műszaki megoldásokat határozzák meg, amelyeket a gazdasági szereplők a digitális címke rendelkezésre bocsátásához, valamint a 11c. cikk (2) bekezdésében említett tájékoztatás alternatív módjainak biztosításához használhatnak. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság:

- a) biztosítja a más vonatkozó uniós jogi aktusokkal való koherenciát;
- b) ösztönzi az innovációt;
- c) biztosítja a technológiasemlegességet azáltal, hogy a kompatibilitást és az interferencia elkerülését szolgáló kereteken belül nem korlátozza a technológia vagy az eszközök megválasztását;
- d) biztosítja, hogy a digitális címkézés ne veszélyeztesse a végfelhasználó és a környezet biztonságát;
- e) figyelembe veszi az uniós termésmnövelő anyagok végfelhasználóinak digitális felkészültségi szintjét.

(10) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 44. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa a III. mellékletet a címkén feltüntetendő azon információk tekintetében, amelyeket a gazdasági szereplők a 11a. cikk (3) bekezdésének b) pontjával összhangban rendelkezésre bocsáthatnak kizárólag digitális címkén, valamint annak érdekében, hogy az említett mellékletet hozzáigazítsa a műszaki és tudományos fejlődéshez, illetve az uniós termésmnövelő anyagok végfelhasználóinak digitális felkészültségi szintjéhez. E felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság figyelembe veszi az emberi egészség és a környezet magas szintű védelmének szükségességét.”

6. A III. melléklet e rendelet I. mellékletének megfelelően módosul.

7. A IV. melléklet e rendelet II. mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba,

és [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésétől számított 30 hónapot követő hónap első napja]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*